



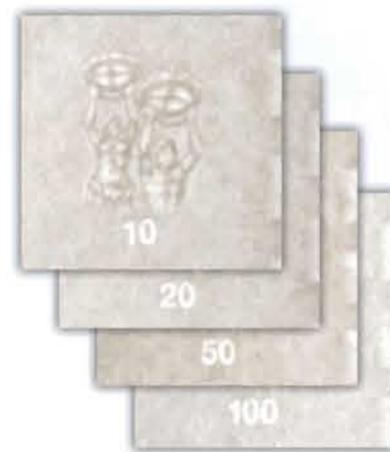
Zaštitna obilježja nove serije KM novčanica

izdanje 2012



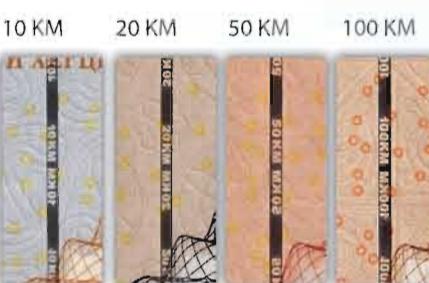
Centralna banka Bosne i Hercegovine u 2012. godini pušta u optjecaj novu seriju novčanica konvertibilne marke u apoenima od 10 KM, 20 KM i 100 KM. Ove novčanice imaju određene razlike u odnosu na prethodna izdanja. Godina izdavanja navedena je ispod potpisa i riječi "GUVERNER" na licu novčanica. Prethodna izdanja novčanica i dalje će ostati u optjecaju.

- ① Voden znak
- ② Zaštitna nit s tekstom
- ③ Prozirni registar
- ④ Zaštitna nit "Motion™"
- ⑤ Iridiscentna traka
- ⑥ Optički promjenjiva boja
- ⑦ Intaglio tisk
- ⑧ Mikrotisak
- ⑨ UV obilježja



1. Voden znak

Nova serija KM novčanica ima višetonski voden znak s motivom skulptura sa svjetiljkama na glavnom ulazu u zgradu Centralne banke Bosne i Hercegovine u Sarajevu. Ispod motiva skulpture svaki apoen KM ima poseban svijetli voden znak – oznaku nominalne vrijednosti. Voden znak se vidi pod propusnim svjetлом, odnosno kada se novčanica drži prema svjetlu.



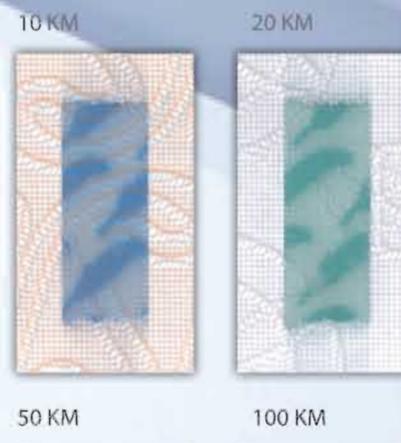
2. Zaštitna nit s tekstom

Nova serija KM novčanica ima zaštitnu nit, koja je potpuno ugrađena u papir i unutar nje se vidi tekst različit za svaki apoen: 10 KM, 20 KM, 50 KM i 100 KM. Tekst ima "efekat zrcala", tj. pod propusnim svjetлом se može čitati i s lica i s naličja.



3. Prozirni registar

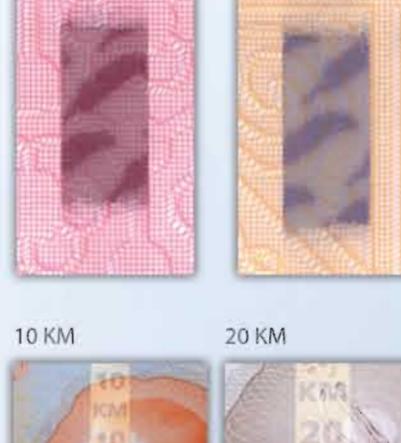
Kada se novčanica drži prema svjetlu, elementi tiskani na licu i naličju novčanice uklapaju se i čine petokut.



4. Zaštitna nit "Motion™"

Sve novčanice KM iz nove serije imaju i mikrooptičku zaštitnu nit, širine 4 mm, s prozorima. Apoeni od 10 KM i 20 KM imaju tri prozora, a apoeni od 50 KM i 100 KM imaju četiri prozora u kojima nit izlazi na površinu papira. "Motion™" nit ima različitu boju za svaki apoen: 10 KM – azurnoplava; 20 KM – zelena; 50 KM – crvena; 100 KM – ljubičasta. Motiv niti na svim apoenima je pero koje se pomjera ovisno o kutu promatrana na način da kada se:

- Gornja ivica novčanice nagne naprijed prema promatraču, pero se pomjera uljevo
- Donja ivica novčanice nagne prema promatraču, pero se pomjera nadesno
- Desna ivica novčanice nagne prema promatraču, pero se pomjera nagore
- Ljeva ivica novčanice nagne prema promatraču, pero se pomjera nadolje



5. Iridiscentna traka

Na apoenima 10 KM i 20 KM, vertikalno preko cijelog naličja novčanice nalazi se iridiscentna traka širine 10 mm. Kod oba apoena prikazuje oznaku KM, te oznaku nominalne vrijednosti. Kada se novčanica promatra pod različitim kutom, traka svjetluca i mijenja boju.



6. Optički promjenjiva boja

Na apoenima 50 KM i 100 KM, nominalne vrijednosti u donjem desnom kutu naličja novčanice tiska se posebnom optički promjenjivom bojom. Efekat promjene boje može se vidjeti kada se novčanica promatra pod različitim kutom. Na 50 KM boja se mijenja od ljubičastocrvene u zelenkastosmeđu. Na 100 KM boja se mijenja od zlatnosmeđe do maslinasto-zelene.

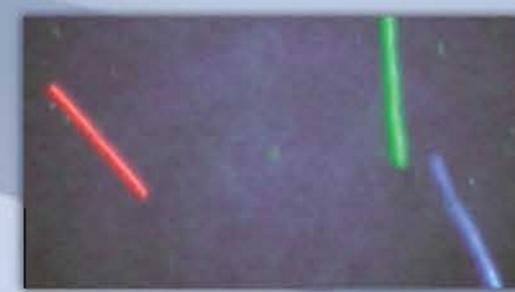


7. Intaglio tisk

Intaglio tisk se nalazi na licu novčanice u označenim područjima i može se osjetiti pod prstima.

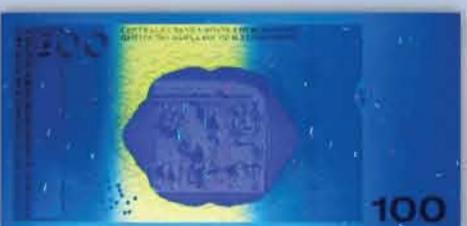


8. Mikrotisak
Novčanica ima mikrotekst na oba pisma "СВВН ЦБХ" u dnu lica novčanice.



9. UV obilježja

Novčanice na licu i naličju imaju područja tiskana fluorescentnom bojom, koja svijetle pod UV zracima. U području vodenog znaka, sve novčanice KM na licu imaju i fluorescentnu oznaku nominalne vrijednosti. Osim toga vlakna, ugrađena u papir i nevidljiva na dnevnom svjetlu, pod UV svjetлом se vide u crvenoj, zelenoj i plavoj boji. Fluorescentne osobine imaju i serijski brojevi novčanica.



Verzija FBiH



Verzija RS

